

..... [p1]

+

Brugge, 22 Juny 74.

[Eerweerde] Heer en Vriend,

Gij moet onzen brief¹ ontvangen hebben wegens den landdag der Gilde.² k Geloove dat het zal lukken, en verzoeke [ulieden] te willen aandringen bij Advocaat en bij D^r. Gust. Verriest te willen er naartoe komen, en er spreken.

Wat u aangaat, 't hoofd en de meester van ons allen, wij verlangen u te zien te midden deze vergadering en er uit uwen mond onderwezen te worden. Wildet gij handelen over de wending³ van 't [westvlaamsch] dialekt, dan zouden wij met debo's verhandeling over "de vereischte voorwaarden voor een woord om burgerrecht in de geschreven taal te verkrijgen" en Meersseman's "over de spraakkunst van ons dialekt" een volledigen uitleg hebben wegens de bijzonderste punten van ons dialekt.

De vergadering wordt gehouden den 18 Oegst, ten huize van D^r. Van Steenkiste.

Langs alle kanten wordt er van tijd tot tijd uitgestrooid dat gij met ons niet

..... [p2]

en doet; daarom kom ik u vragen toch te willen van tijd tot tijd iets schrijven; al en ware 't maar een artikelke van een colomme of twee, 't zou de eenigste noodige en geldige antwoorde zijn die aan de uitstrooiers van valsche geruchten kan gegeven worden.

.....

1 De uitnodigingsbrief voor de eerste landdag van de Gilde van Sint-Luitgaarde is gedateerd 13 juni 1874. (A.Viaene, Guido Gezelle en de Gilde van Sint-Luitgaarde. In: Biekorf: 66 (1965), p.374.

2 Op 18 augustus 1874 werd de algemene vergadering van de gilde gehouden.

3 Adolf Duclos gebruikt het begrip '(west-vlaamsche) wending' om te verwijzen naar hoe een talige traditie tot uiting komt in uitdrukkingen, zegswijzen en formuleringen (Frans: 'la tournure de phrase'). Die is voor hem nauw verweven met de manier van denken en identiteit van spreker of schrijver. Guido Gezelle vreest dat Duclos hiermee taalpolitiek bedoelt, in de zin van 'West-Vlaamse beweging' (Frans: 'mouvement').

De kwestie van ee en oo in wij schreeven en wij schooven ligt mij opperst. 't Is een van de zware redens die men bijbrengt om ons uit scholen te sluiten &^a en te zeggen dat wij geen regels en volgen.⁴ Gij zelve in "de Vrijheid" schrijft wij schreven &^a. De uitspraak, voor zoovele ik achterhaald hebbe en daarin ervaren ben, en is niet eensluidend in [*west-vlaanderen*] zelve. Dan zouden wij niet moeten, lijk Te Winkel zegt, de uitspraak laten varen, en de afleiding volgen. Nu Te Winkel met De Vries en D^r. Brill zeggen en toogen dat de [*scherplange*] ee in 3 pers. enk. en den pers. meerv. van de gothische ai

..... [p3]

afkomen, daar de e (zachtl.) van 1ⁿ & 3ⁿ. pers meerv. uit de verzachte ai-klank van 't gothisch voortspruit.

Wat zegt gij en wat gedaan?

Ware 't misschien al zoo goed niet gansch de nieuwe spelling te volgen?

Maar alsdan wat gedaan met andere woorden waar wij [*scherplange*] ee of oo hebben als te voeren &^a. En wat gedaan met de woorden kroone, rooze &^a waar de officiële spelling, steunende op de afleiding van 't latijn corona rosa, de zachtl. o wilt hebben, en ook de h in throon verwijst, omdat zij dit woord, lijk de andere, al den latijnschen ader neemt. Kan men al zoowel niet zeggen dat wij die woorden uit den algemeenen stam hebben, waaruit de grieken hunne $\theta\rho\nu\omega\varsigma$ ⁵ gevormd hebben, waar de o naar onze [*scherplange*] oo zou wijzen en die de latijnen, in hunne schaarschheid van letters lieten varen, - en - is er daar voordeel aan, of mogen

..... [p4]

wij dit punt ook laten gaan?

Gij moest eens met gelegenheid naar K. Callebert schrijven en hem opmaken om zijn penne weder op te vatten: hij en is aan 't schrijven niet krijgelijk. 't Is nogtans zoo jammer.

.....

4 De Belgische spellingcommissie van 1864 stelde een gezamenlijke spelling voor met Nederland, bekend onder de naam Spelling De Vries en te Winkel. Bij KB van 21 november 1864 werd deze eenheidsspelling verplicht voor onderwijs, bestuurlijke communicatie en openbare akten.

5 Eigenlijk $\theta\rho\nu\omega\varsigma$ (thronos) = troon.

Kerv. de Lett. - is mij komen spreken: hij zal ons altijd en overal verdedigen, en is van gedacht dat de taalwending⁶ der brusselsche centralisateurs, in politike naar 't Orangisme, en in religie, naar 't Protestantisme geleidt, en er reeds is.

Alb. Thijm schrijft mij dat hij aan Nolet geschreven heeft dat wij in ons recht waren.⁷

Debo is lid genoemd met nog andere belgen en Hollanders van eene commissie tot het uitgeven van een algemeen Idioticon.

In afwachting van uw antwoorde op al die menigvuldige vragen, verzoek ik u te willen de verzekering aanveerden van al mijn beste gevoelens.

Add

..... [5]

.....

6 Hier wordt het begrip 'wending' gebruikt in de betekenis van 'taalpolitiek'.

7 [Brief J.A. Alberdingk Thijm aan \[A. Duclos\], Amsterdam, 30/05/1874](#). Alberdingk Thym had op 14 april 1874 geschreven aan Nolet, die het op zijn beurt gebruikte in het julinumnummer van *De Toekomst* in zijn antwoord op de reactie van L.L. De Bo. Hiermee wou hij aantonen dat Thym zijn mening deelde. Nadat hij de kritiek kreeg dat hij dit te selectief deed, publiceerde hij de hele brief in het augustusnummer van *De Toekomst*.

Briefbeschrijving

Verzender	Duclos, Adolf Juliaan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	22/06/1874
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 210 mm x 134 mm papier, wit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5012
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.17224

Inhoud

Incipit	Gij moet onzen brief ontvangen hebben
---------	---------------------------------------

Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	22/06/1874, Brugge, Adolf Juliaan Duclos aan [Guido Gezelle]
Editeur	Koen Calis; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
